

Minimálbér, garantált bérminimum 2013-ban

2013. január 1-jével ismét változott a kötelező legkisebb munkabér mértéke. Ennek apropóján érdemes áttekinteni a hozzá kapcsolódó legfontosabb szabályokat és a garantált bérminimumra vonatkozó előírásokat is, hiszen február elején már eszerint kell bért fizetni a munkavállalónak.

A minimálbér a kormány által rendeletben meghatározott kötelező legkisebb munkabér, amely minden munkáltatóra és munkavállalóra irányadó. Ennek mértéke 2013-ban, teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló esetén 98 000 forint havonta (bruttó összeg). Fontos tehát, hogy ez az összeg csak a napi 8, heti 40 órában dolgozó munkavállalókat illeti meg. Részmunkaidős munkavállalóra a minimálbér a munkaidő mértékével arányosan csökkentett részben irányadó. Például, ha a munkaidő mértéke heti 20 óra, úgy a minimálbér mértéke havi 49 000 Ft.

Garantált bérminimum

A minimálbértől meg kell különböztetni a garantált bérminimum fogalmát. A garantált bérminimum egy magasabb minimálbér-összeget jelent, amely a legalább középfokú iskolai végzettséget, illetve középfokú szaképzettséget igénylő munkakörben foglalkoztatott munkavállalókra vonatkozik. Ennek mértéke a teljes munkaidő teljesítése esetén 2013. január 1-jétől havi 114 000 forint.

Hangsúlyozni kell, hogy a garantált bérminimumra való jogosultsághoz nem elég, hogy a munkavállaló középfokú végzettséggel rendelkezzen. Csak akkor kell ugyanis figyelembe venni, ha a munkavállaló által ellátott munkakör igényli a legalább középfokú végzettséget. Például, a főiskolai oklevéllel építkezésen dolgozó segédmunkásnak nem jár garantált bérminimum. A munkakörhöz szükséges iskolai végzettséget meghatározhatja jogszabály, de maga a munkáltató is (pl. a munkaköri leírásban).

Alapbér és minimálbér

A Munka Törvénykönyve szerint alapbérként legalább a kötelező legkisebb munkabér jár. Tehát, nem a munkavállaló összes bér-

jellegű juttatásának együttvéve, hanem az alapbérnek önmagában kell elérnie az előírt minimális összeget. Ha a felek a minimálbérnél alacsonyabb alapbérben állapodtak meg, a munkaszerződés e részében semmis. Például, ha a munkaszerződést a felek nem módosították január 1-jével, és abban továbbra is 93 000 forint szerepel havi alapbérként, úgy ez a kikötés semmis, és úgy kell tekinteni, mintha a felek 98 000 forintban egyeztek volna meg.

Teljesítménybér

Teljesítménybérezés esetén a minimálbér-szabályokat úgy kell értelmezni, hogy azok csak a teljesítménykövetelmény 100%-os és a teljes munkaidő teljesítése esetén irányadóak. Azaz, ha a munkavállaló havi teljesítménye 80%, úgy 98 000 Ft helyett 78 400 Ft-ra jogosult minimálbérként. Ilyenkor tehát elképzelhető, hogy a munkavállaló a minimálbér teljes összegénél alacsonyabb alapbért visz haza.

Mennyivel kell több minimumjárulékot fizetni?

A járulékok mértéke nem változott, de mivel a kiindulási alapként szolgáló minimálbér és garantált bérminimum nőtt, a fizetendő minimális járulékok összege is emelkedett. Február 12-ig így többet kell fizetniük a főállású egyéni és társas vállalkozóknak és néhány kisadózónak is. Ugyanígy emelkedett a szakképzési hozzájárulás összege. A biztosított társas vállalkozó 10% nyugdíjjárulékot, valamint összesen 8,5% egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékot fizet a társas vállalkozástól személyes közreműködésére tekintettel megszerzett járulékalapot képező jövedelem alapulvételével. A társas vállalkozóként biztosított ügyvezetőkre ugyanezen szabályok vonatkoznak. Ők főfoglalkozású társas vállalkozók.

A biztosított egyéni vállalkozó 10% nyugdíjjárulékot, valamint összesen 8,5% egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékot fizet a vállalkozói jövedelem szerinti adózás esetén a vállalkozói kivét, átalányadózás esetén pedig az átalányban megállapított jövedelem után.

A nyugdíjjárulék alapja havonta legalább a minimálbér, az egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék alapja havonta legalább a minimálbér másfélszerese.

Ezen felül a szociális hozzájárulási adó alapja legalább a minimálbér 112,5 százaléka. Az adó mértéke 27%.

Az egyéni vállalkozót saját maga után havonta terhelő szociális hozzájárulási adó alapja szintén legalább a minimálbér 112,5 százaléka. Az adó alapja az egyéni vállalkozói jogállás fennállása minden napjára számítva legalább a minimálbér 112,5 százaléka harmincad része, ha a természetes személy e jogállással nem rendelkezik a hónap minden napján. Az egyszerűsített vállalkozói adó hatálya alá tartozó főállású egyéni vállalkozókra ugyanezek a szabályok vonatkoznak.

A KATA rendszerében a kisadózó vállalkozókra viszont mindezek nem vonatkoznak. Abban az esetben azonban, ha egy kisadózóként bejelentett személy egyidejűleg társas vállalkozóként vagy egyéni vállalkozóként másol is biztosított, akkor nem alkalmazhatók a Tbj.-nek a „többes jogviszonyban” álló vállalkozókra vonatkozó előírásai (lásd Tbj. 31. §-t). Tehát például, ha egy kisadózó egyéni vállalkozó egy kft. tagjaként ügyvezető is, akkor ez utóbbi jogviszonyában fizetnie kell a kötelezően előírt minimumjárulékokat és adókat, mert nem beszélhetünk többes jogviszonyról.

A számok azt mutatják, hogy ugyan a járulékok mértéke 2012-ről 2013-ra nem változott, de mivel a kiindulási alapként szolgáló minimálbér 5,38%-kal, a garantált bérminimum pedig 5,56%-kal emelkedett, ez a járulékok ugyanilyen összegű növekedését vonta maga után. Például a garantált bérminimum után fizetők 2012-ben havi 57 375 forintot fizettek, de 2013-ban már havi 60 563 forint a kötelezettség. És a szakképzési hozzájárulásról se feledkezzünk meg, ami újabb 1,5%! A társas vállalkozók legnagyobb részénél ezt is be kell fizetni.

A NAV honlapjáról letölthető a minimálbér és a járulékmértékek változásait összefoglaló táblázatok és az ehhez kapcsolódó tájékoztató füzet.

G. K.

Forrás: MTI, www.ado.hu